

СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА У ФЕМІНІСТИЧНІЙ ПРОЄКЦІЇ

Вибірковий курс для студентів філологічного факультету спеціальностей 014 Середня освіта. Українська мова та література, 035 Філологія. Українська мова і література.
Викладач – Крупка М. А., канд. філол. наук, доцентка кафедри української літератури.
Кількість кредитів – 3.

Анотація дисципліни

Курс «Сучасна українська література у феміністичній проєкції» займає важливе місце серед гуманітарних дисциплін, що вивчаються студентами-філологам. Сучасне українське письменство багате на ідейно-естетичні пошуки, відзначається розмаїттям стильових течій, модифікацією традиційних жанрів, що обумовлює необхідність ґрунтовного вивчення літературного процесу з врахуванням гендерної специфіки. Дослідження нових тенденцій в українській прозі, поезії, драматургії – актуальні завдання українського літературознавства, адже літературний процес кінця ХХ – поч. ХХІ століття посідає знакове місце в історії нашої культури, означивши собою народження нової для українського суспільства художньої та історичної свідомості, базованої на відмові від патріархальної обумовленості.

Мета курсу: вивчення літературного процесу в Україні кінця ХХ – поч. ХХІ ст., засвоєння ідейно-художньої своєрідності творчості найвизначніших письменників цього періоду з врахуванням феміністичного підходу. Передбачається аналіз загальних тенденцій і конкретних літературних явищ (подій, персоналій) літературного життя, характеристика творчості літературних генерацій цього часу. Також метою курсу є поглиблення у слухачів знань про сучасне письменство, про світоглядні і художньо-стильові орієнтири літераторів сьогодення, ознайомлення із творчістю письменників кінця ХХ століття та огляд найновішої літератури, починаючи з двохтисячних років.

Завдання курсу:

- ознайомитися із основними явищами сучасного літературного процесу, його тенденціями під кутом зору феміністичної критики;
- визначити етапи розвитку сучасного літературного процесу, його зумовленість суспільно-політичними подіями та культурно-історичними явищами;
- розглянути особливості розвитку сучасної прози, поезії, драматургії з врахуванням гендерно чутливих моделей;
- ознайомитися із художньою своєрідністю творчості сучасних письменників, їх естетичними позиціями, індивідуальними стилями та найважливішими творами;
- розвивати естетичний смак, уміння поцінувати художній текст адекватно, за високими художніми критеріями, висловлювати власний погляд щодо певної історико-літературної проблеми, аргументувати власні судження, відстоювати їх у дискусії.

Загальні компетентності

1. Знання та розуміння предметної області та усвідомлення специфіки професійної діяльності.
4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності

2. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного світогляду здобувачів освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.
3. Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.

4. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

7. Здатність виконувати власне дослідження (проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

Результати вивчення курсу базуються на програмних результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою, є достатніми для успішного здійснення професійної діяльності, компетентного розв'язання складних завдань інноваційного та дослідницького характеру в галузі філологічної освіти, а також /або подальшого навчання на другому (магістерському) рівні освітньо-наукового циклу вищої освіти.

У результаті вивчення курсу студент повинен:

знати:

- ◆ творчий шлях письменників та зміст художніх творів, визначених для програмного опрацювання;
- ◆ проблематику, провідні напрями сучасних літературознавчих досліджень у галузі феміністичної критики;
- ◆ провідні праці літературознавців, присвячені дослідженню творчості письменників кінця ХХ – початку ХХІ століття;

уміти:

- ◆ аналізувати засобами феміністичної критики художньо твори сучасної поезії, прози, драматургії;
- ◆ аналізувати естетичні особливості художніх творів у контексті загального літературного процесу, індивідуального стилю письменника та його творчого методу;
- ◆ виділяти проблемно-тематичні особливості осмислення художніх явищ з точки зору феміністичної критики;
- ◆ систематизувати літературні факти та явища, давати їм об'єктивну оцінку;
- ◆ робити письмовий або усний аналіз художніх творів кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Програма спрямовується на осмислення специфіки сучасного літературного процесу в Україні у його зв'язках з іншими сферами національної культури (фольклором, міфологією тощо), а також здобутками історіографії, філософії культури, герменевтики, структуралізму, психоаналізу тощо.

Отже, засвоєння курсу «Сучасна українська література у феміністичній проєкції» істотно збагачуватиме загальнокультурний, інтелектуальний та естетичний рівень майбутніх філологів, формуватиме в них концептуальний погляд на вітчизняне письменство, систематизуватиме знання про сутність культурних явищ, прикметних для сучасного літературного процесу.

Е-mail кафедри: kul@rshu.edu.ua

Е-mail викладача: krupkamir@ukr.net

Очні консультації: щосереди з 12.35 до 14.00 (2 академічні години).

Онлайн- консультації: щовівторка з 17.00 до 19.00.